

Sprawa C-306/20**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

9 lipca 2020 r.

Sąd odsyłający:

Administratīvā apgabaltiesa (okręgowy sąd administracyjny, Łotwa)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem:

4 czerwca 2020 r.

Strona skarżąca:

SIA Visma Enterprise

Strona przeciwna:

Konkurences padome (rada ds. konkurencji)

Przedmiot postępowania głównego

Skarga wniesiona przez łotewską spółkę handlową SIA Visma Enterprise do Administratīvā apgabaltiesa (regionalnego sądu administracyjnego) w zakresie krajowego prawa konkurencji o stwierdzenie nieważności decyzji Latvijas Republikas Konkurences padome (łotewskiej rady ds. konkurencji, zwanej dalej „Radą”), która nałożyła na nią grzywnę na tej podstawie, że w umowach zawartych przez rzeczoną spółkę z dystrybutorami jej produktów (dwa programy księgowo) przewidziano utrzymanie lub zastrzeżenie klientów dla danego dystrybutora przez określony czas (do sześciu miesięcy) przed zawarciem umowy sprzedaży, tj. w czasie trwania procesu sprzedaży.

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

W niniejszej sprawie, która dotyczy sytuacji wewnętrznej państwa [członkowskiego], ale w której mają być stosowane przepisy krajowe, które są co do zasady analogiczne do przepisów Unii w dziedzinie konkurencji, sąd odsyłający zwraca się na podstawie art. 267 TFUE o dokonanie wykładni art. 101 ust. 1 TFUE oraz art. 2 i art. 4 lit. b) rozporządzenia nr 330/2010 w celu ustalenia:

- czy za kartel należy uznać umowę pomiędzy producentem i dystrybutorami, na mocy której dystrybutor, który zarejestrował u producenta potencjalną transakcję z klientem, korzysta w okresie sześciu miesięcy od tej rejestracji z pierwszeństwa do przeprowadzenia procesu sprzedaży z danym klientem, chyba że klient zgłosi sprzeciw;
- czy i na jakich warunkach umowa ta może podlegać wyłączeniom przewidzianym w przepisach Unii Europejskiej, odnoszącym się między innymi do systemów wyłącznej dystrybucji;
- jakie znaczenie mogą mieć w tym względzie okoliczności, że: i) na inne umawiające się strony (dystrybutorów) nie nałożono grzywny; ii) udział w rynku sieci dystrybucyjnej nie przekracza 30%; iii) klient dystrybutora ma prawo sprzeciwić się tej korzyści, jak również innym okoliczności sprawy.

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy umowa pomiędzy producentem i dystrybutorami, o której mowa w niniejszej sprawie (zgodnie z którą przez okres 6 – sześciu – miesięcy od rejestracji potencjalnej transakcji dystrybutor, który zarejestrował potencjalną transakcję wcześniej korzysta z pierwszeństwa do przeprowadzenia procesu sprzedaży z danym użytkownikiem końcowym, o ile ten ostatni nie zgłosi sprzeciwu), może być uznana, zgodnie z właściwą wykładnią Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, za porozumienie między przedsiębiorstwami, którego celem jest zapobieżenie, ograniczanie lub zakłócanie konkurencji w rozumieniu art. 101 ust. 1 [TFUE]?
- 2) Czy umowa pomiędzy producentem i dystrybutorami, o której mowa w niniejszej sprawie, interpretowana zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wykazuje przesłanki pozwalające ocenić, że umowa ta nie jest wyłączona z ogólnego zakazu karteli?
- 3) Czy umowę pomiędzy producentem i dystrybutorami, o której mowa w niniejszej sprawie, interpretowaną zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej można uznać za wyjątek? Czy wyjątek pozwalający na zawieranie porozumień wertykalnych przewidujących ograniczenie aktywnej sprzedaży skierowanej do określonego obszaru lub określonej grupy klientów zastrzeżonych na wyłączność dla dostawcy lub przydzielonych przez dostawcę innemu nabywcy, jeżeli ograniczenie to nie utrudnia klientom nabywcy sprzedaży towarów objętych porozumieniem i jeżeli udział w rynku dostawcy (skarżącej) nie przekracza 30%, ma zastosowanie jedynie do systemów dystrybucji wyłącznej?
- 4) Czy element składowy umowy pomiędzy producentem i dystrybutorami, o której mowa w niniejszej sprawie, interpretowanej zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, może polegać wyłącznie na bezprawnym zachowaniu jednego podmiotu gospodarczego? Czy w okolicznościach niniejszej

sprawy, interpretowanych zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, należy uznać, że zachodzą przesłanki wskazujące na udział jednego podmiotu gospodarczego w kartelu?

5) Czy w okolicznościach niniejszej sprawy, interpretowanych zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, należy uznać, że zachodzą przesłanki wskazujące na zmniejszenie (zakłócenie) konkurencji w ramach systemu dystrybucji lub na przyznanie korzyści skarżącej lub na wywarcie negatywnego wpływu na konkurencję?

6) Czy w okolicznościach niniejszej sprawy, interpretowanych zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jeśli udział w rynku sieci dystrybucyjnej nie przekracza 30% (skarżąca jest producentem, a jej udział w rynku obejmuje również wielkość sprzedaży jej dystrybutorów), zachodzą przesłanki potwierdzające negatywny wpływ na konkurencję w ramach systemu dystrybucji lub poza nim i czy takie porozumienie jest objęte zakazem karteli?

7) Zgodnie z art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 2 rozporządzenia Komisji nr 330/2010 z dnia 20 kwietnia 2010 r. w związku z art. 4 lit. b) tego rozporządzenia:

- Czy wyłączenie ma zastosowanie do systemu dystrybucji, w ramach którego: i) dystrybutor (przedsiębiorca) sam wybiera potencjalnego klienta, z którym będzie współpracował; ii) dostawca nie określił wcześniej na podstawie obiektywnych, powszechnie znanych i możliwych do zweryfikowania kryteriów, konkretnej grupy klientów do świadczenia na ich rzecz usług przez każdego dystrybutora; iii) dostawca, na wniosek dystrybutora (przedsiębiorcy), dokonuje rezerwacji potencjalnych klientów dla tego dystrybutora; iv) pozostali dystrybutorzy nie wiedzą lub nie zostali wcześniej poinformowani o zastrzeżeniu potencjalnego klienta; v) jedynym kryterium dla zastrzeżenia potencjalnego klienta i ustanowienia w związku z tym systemu dystrybucji wyłącznej na rzecz danego dystrybutora jest wniosek tego dystrybutora, a nie decyzja dostawcy; lub na podstawie którego vi) zastrzeżenie pozostaje w mocy przez 6 – sześć – miesięcy po zarejestrowaniu potencjalnej transakcji (po upływie których wyłączna dystrybucja przestaje obowiązywać)?
- Czy sprzedaż bierną można uznać za nieograniczoną, jeżeli umowa zawarta pomiędzy dostawcą a dystrybutorem zawiera warunek, zgodnie z którym nabywca (użytkownik końcowy) może zgłosić sprzeciw wobec wspomnianego zastrzeżenia, lecz nabywca nie został o tym warunku poinformowany? Czy zachowanie nabywcy (użytkownika końcowego) może wpływać na (uzasadniać) warunki porozumienia pomiędzy dostawcą a dystrybutorem?

Powołane przepisy prawa Unii

Artykuł 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2 i art. 4 lit. b) rozporządzenia Komisji (UE) nr 330/2010 z dnia 20 kwietnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych (Dz.U. 2010, L 102, s. 1).

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 marca 2013 r., *Allianz Hungária Biztosító i in.* (C-32/11, EU:C:2013:160), pkt 20.

Krajowe ramy prawne

Konkurences likums (ustawa o konkurencji) (Latvijas Vēstnesis, nr 151 z dnia 23.10.2001; w brzmieniu zmienionym) (zwana dalej „ustawą o konkurencji”), art. 1, 2 i 11 (brzmienie art. 11 ust. 1 tej ustawy jest zasadniczo podobne do brzmienia art. 101 ust. 1 TFUE).

Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumi Nr. 797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” (dekret Rady Ministrów nr 797 z dnia 29 września 2008 r. w sprawie „Przepisów dotyczących wyłączenia stosowania zakazu karteli do niektórych porozumień wertykalnych określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o konkurencji”) (Latvijas Vēstnesis, nr 153 z dnia 2.10.2008 R.) (zwany dalej „dekretem nr 797”), pkt 8.2.1 [treść tego punktu jest podobna do wyłączenia przewidzianego w art. 4 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia nr 330/2010].

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 Skarżąca, SIA Visma Enterprise (utworzona w wyniku połączenia dwóch spółek ukaranych grzywną na mocy zaskarżonej decyzji, a mianowicie SIA FMS Software i SIA FMS), jest właścicielem praw autorskich do dwóch programów księgowych: Horizon i Horizon Start („zwanych dalej „omawianymi produktami”).
- 2 Skarżąca prowadziła dystrybucję omawianych produktów zarówno samodzielnie, jak i za pośrednictwem dystrybutorów, zawierając z nimi standardowe umowy o partnerstwie (zwane dalej „spornymi umowami”).
- 3 Klauzula 4.1 spornej umowy (zwana dalej „sporną klauzulą”) stanowiła (w owym tekście skarżąca jest nazywana „dostawcą”, a dystrybutor „partnerem”):

„Rozpoczynając proces sprzedaży danemu użytkownikowi końcowemu, partner powinien zarejestrować potencjalną transakcję w bazie danych stworzonej przez dostawcę, wysyłając elektroniczny formularz wniosku określony w załączniku 1 do umowy, uzupełniony o wszystkie możliwe i dostępne informacje, o których mowa w załączniku 1. W przypadku zarejestrowanych potencjalnych transakcji pierwszeństwo do przeprowadzenia procesu sprzedaży z danym użytkownikiem końcowym ma ten partner, który jako pierwszy zarejestrował transakcję, chyba że użytkownik końcowy zgłosi sprzeciw. Korzyść ta obowiązuje przez 6 (sześć) miesięcy od daty rejestracji potencjalnej transakcji”.

- 4 Decyzją z dnia 9 grudnia 2013 r. (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”) Rada stwierdziła, że sporna klauzula narusza zakaz ustanowiony w art. 11 ust. 1 ustawy o konkurencji i że w związku z tym sporne umowy należy uznać za kartel ograniczający konkurencję między dystrybutorami. Na mocy tej samej decyzji na skarżącą nałożono grzywnę w wysokości 64 029,23 EUR (45 000 LVL). Rada nie uznała za właściwe ani konieczne obciążenie odpowiedzialnością dystrybutorów jako współuczestników kartelu. Rada stwierdziła również, że naruszenie trwało ponad pięć lat i zostało zakończone z inicjatywy skarżącej.
- 5 Skarżąca wniosła skargę na tę decyzję do sądu odsyłającego. Wyrokiem z dnia 8 maja 2015 r. sąd odsyłający częściowo uwzględnił żądania skarżącej o nałożenie grzywny solidarnie na dwa podmioty (dwie spółki, po których połączeniu powstała skarżąca), lecz oddalił skargę w pozostałej części.
- 6 Po rozpatrzeniu odwołań wniesionych przez obie strony Senāta Administratīvo lietu departaments (sąd najwyższy, izba ds. administracyjnych, zwany dalej „Senāts”) wyrokiem z dnia 16 czerwca 2017 r. uchylił wyrok sądu odsyłającego z dnia 8 maja 2015 r. i przekazał mu sprawę do ponownego rozpatrzenia. Wyrokiem z dnia 13 września 2018 r. sąd odsyłający ponownie oddalił skargę, stwierdzając, że zaskarżona decyzja była zgodna z prawem i zasadna. Po rozpatrzeniu kolejnego odwołania strony skarżącej Senāts uchylił również, wyrokiem z dnia 26 listopada 2019 r., wyrok sądu odsyłającego z dnia 13 września 2018 r., stwierdzając, że wyrok ten nie zbadał we właściwy sposób argumentów strony skarżącej odnoszących się do charakteru umowy, jej kontekstu prawnego i gospodarczego oraz nie uwzględnił dowodów na jej skuteczne wykonanie.
- 7 Senāts stwierdził między innymi, że sąd odsyłający błędnie uznał, że zastrzeżenie „chyba że użytkownik końcowy zgłosi sprzeciw” zawarte w spornej klauzuli nie ma znaczenia. Jego zdaniem w celu określenia charakteru, zakresu i granic umowy należało zbadać, w jaki sposób strony umowy zamierzały ją wykonać, w szczególności w jaki sposób będą rozpatrywane ewentualne sprzeciwy ze strony klientów oraz jakie będą granice działania dostawcy w świetle sprzeciwu zgłoszonego przez klienta. W jego opinii nie miało ponadto znaczenia, czy klient wiedział o istnieniu takiego zastrzeżenia i czy wiedział o treści umowy w ogóle. Istotny był sposób, w jaki dostawcy mieli działać w procesie sprzedaży, jeśli takie zastrzeżenia zostałyby zgłoszone. Senāts dodał, że treść umowy powinna być

oceniana zarówno na podstawie jej brzmienia, jak i dowodów przedstawionych przez obie strony postępowania, które mogłyby wykazać rzeczywisty charakter umowy.

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

W przedmiocie istnienia naruszenia

- 8 Zdaniem **Rady** system przewidziany w spornej klauzuli, zgodnie z którym dystrybutor uzyskuje, poprzez zarejestrowanie potencjalnej transakcji w bazie danych klientów skarżącej, „pierwszeństwo do przeprowadzenia procesu sprzedaży”, a korzyść ta trwa przez pewien okres, mianowicie sześć miesięcy, zmniejsza konkurencję między dystrybutorami i ich wzajemną presję konkurencyjną. Ze względu na to, że chodzi jedynie o potencjalnych klientów, dystrybutorzy nie mają możliwości konkurowania ze sobą w celu oferowania omawianych produktów na korzystniejszych warunkach. Przyznanie tej korzyści jest równoważne ze skoordynowanym podziałem przez skarżącą klientów pomiędzy dystrybutorami, co ogranicza konkurencję między nimi. Zdaniem Rady ze względu na to, że celem spornej klauzuli jest ograniczenie konkurencji, sporna umowa stanowi ograniczenie ze względu na cel, a zatem nie ma potrzeby analizowania ani faktycznego stosowania, ani skutków spornej klauzuli. Zdaniem Rady zawarte w spornej klauzuli sformułowanie „chyba że użytkownik końcowy zgłosi sprzeciw” nie ma znaczenia dla oceny standardu wymogów dowodowych mającego zastosowanie do ograniczenia konkurencji. Gdyby warunek ten należało uwzględnić przy określaniu standardu dowodu wymaganego w niniejszej sprawie, ograniczenie konkurencji zależałoby od praktycznego wykonania umowy w odniesieniu do każdego indywidualnego dystrybutora. Najpoważniejsze ograniczenia konkurencji istnieją jednak niezależnie od zachowania klienta.
- 9 **Skarżąca** zaprzecza, aby jej działania miały na celu zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji. Sporna umowa nie przewiduje systemu, w którym rejestracja potencjalnej transakcji eliminuje lub ogranicza konkurencję, ponieważ nie zostało zawarte żadne porozumienie wzajemne, zgodnie z którym dystrybutorzy nie przedstawiają swoich ofert klientowi zarejestrowanemu (zastrzeżonemu) przez innego dystrybutora, a skarżąca nie zobowiązała się, że nie skonsultuje się z innym dystrybutorem w odniesieniu do danego klienta. Zdaniem skarżącej rejestracja w żaden sposób nie uniemożliwia innym dystrybutorom prowadzenia aktywnego handlu z klientami, którzy byli już obsługiwani przez jednego z dystrybutorów lub przez samą skarżącą, nawet w okresach późniejszych. W związku z tym klient ma prawo do wyboru dowolnego dystrybutora, a zatem możliwość podziału rynku jest wykluczona. Nie istnieją żadne inne okoliczności (inne niż sporna umowa), które świadczyłyby o wspólnym celu stron, jakim jest podział rynku w odniesieniu do klientów. Jeżeli dystrybutor nie został poinformowany o konkretnej rejestracji dokonanej przez innego dystrybutora, nie jest on objęty ograniczeniami faktycznymi ani zachęcany do powstrzymania się od złożenia oferty klientowi. W związku z tym konkurencja

między dystrybutorami nie jest w żaden sposób ograniczona. Sporna umowa nie przewiduje również mechanizmu przymusowego egzekwowania ani kar. Skarżąca dodaje, że chociaż Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zbadał warunki podziału rynku w kontekście systemu dystrybucji selektywnej opartego na dystrybucji towarów luksusowych, jego wnioski dotyczące zgodności z prawem warunków podziału rynku mają zastosowanie do wszystkich prawnie uzasadnionych systemów dystrybucji (selektywnej i wyłącznej).

W przedmiocie uzasadnienia spornej klauzuli (prawnie uzasadniony cel)

- 10 **Skarżąca** uważa, że jeżeli umowa ograniczająca możliwości sprzedaży podmiotu odsprzedającego, w tym do niektórych klientów, ma uzasadniony cel i jest stosowana w sposób proporcjonalny, to takiej umowy nie można uznać za zakazaną na mocy art. 11 ust. 1 ustawy o konkurencji. Argumentuje ona, że korzyść wynikająca ze spornej klauzuli zachęcała dystrybutorów do aktywnego działania w zakresie dystrybucji omawianych produktów, to znaczy, że dystrybutorzy prowadzili aktywny handel, konkurując ze sobą. Skarżąca twierdzi, że działała z zachowaniem zasady równości wobec wszystkich dystrybutorów, nakładając takie same warunki sprzedaży na wszystkich swoich wyznaczonych dystrybutorów, którzy byli obsługiwani według kolejności zgłoszeń. Konieczność wprowadzenia spornej klauzuli podyktowana była specyfiką omawianego sektora i produktu. Jej zdaniem omawiane produkty są w rzeczywistości złożonymi programami księgowymi, które muszą być regularnie aktualizowane i które w pewnych okolicznościach powinny być dostosowane do konkretnych potrzeb danego klienta. W celu zagwarantowania, by klient otrzymał wysokiej jakości i skuteczny produkt (kwestia dotycząca renomy produktu), konieczne jest zarówno monitorowanie pracy dystrybutorów przez skarżącą, jak i regularne konsultacje pomiędzy skarżącą i dystrybutorami w przedmiocie wdrożenia omawianego produktu oraz w sprawie propozycji konkretnych rozwiązań. Ponadto sporna klauzula umożliwiła skarżącej, jako producentowi, zaplanowanie swoich dochodów, identyfikację potencjalnych klientów, podjęcie decyzji o inwestycjach w rozwój jej produktu, efektywne wykorzystanie zasobów i ustanowienie równoważnych warunków współpracy z dystrybutorami, a także przyznanie klientowi rabatu producenta, o który zwrócił się dystrybutor.
- 11 Zdaniem **Rady** należy uznać, że sporna umowa ogranicza konkurencję ze względu na swój cel, w szczególności dlatego, że skarżąca nie przedstawiła racjonalnego i uzasadnionego ekonomicznie wyjaśnienia potrzeby ograniczenia prawa dystrybutora do oferowania swoich usług klientowi, o którym skarżąca została wcześniej poinformowana przez innego dystrybutora, który w związku z tym zastrzegł dla siebie tego klienta. W celu zidentyfikowania potencjalnych klientów i podjęcia decyzji o inwestycjach w rozwój produktu, nie jest niezbędne zastrzeganie klientów, ponieważ można wykorzystać na przykład informacje historyczne.

W przedmiocie ewentualnego wyłączenia zakazu

- 12 **Skarżąca** uważa, że sporna umowa jest wyłączona [z zakazu] (wyjątek od zakazu) na podstawie pkt 8.2.1 dekretu nr 797.
- 13 **Rada** sprzeciwia się temu, argumentując, że sporna umowa ogranicza klientelę, której dystrybutorzy mają prawo sprzedawać omawiane produkty. Ponadto zauważa, że pkt 8.2.1 dekretu nr 797 zezwala w wyjątkowych przypadkach na ograniczenie aktywnej sprzedaży (zachowanie dystrybutorów polegające na aktywnym poszukiwaniu klientów na nieograniczonym terytorium lub w odniesieniu do nieograniczonej klienteli), ale zakazuje ograniczeń sprzedaży pasywnej (przypadek, w którym do dystrybutora zwraca się klient nienależący do terytorium lub klienteli przydzielonej dystrybutorowi na wyłączność). Przypadek wyjątku stosuje się tylko do sytuacji, w których istnieje system wyłącznej dystrybucji. Przepis ten nie może być przedmiotem wykładni rozszerzającej dotyczącej każdej sytuacji, w której zawarta została „umowa na wyłączność”, gdy produkt jest sprzedawany tylko raz konkretnemu klientowi. W związku z tym zdaniem Rady sporna klauzula nie ustanawia systemu dystrybucji wyłącznej. Sporny system nie może być jej zdaniem uznany za wyłączny, ponieważ nie został on z góry zdefiniowany, a jego wyłączność jest określana wybiórczo przez samych dystrybutorów. Nie ma zatem również potrzeby dokonywania oceny ewentualnych ograniczeń w zakresie sprzedaży pasywnej. Dystrybutorowi nie można uniemożliwiać konkurencji o konkretnego klienta, jeżeli jest on w stanie zaoferować lepszą cenę i lepszą jakość usług. Zastrzeżenie będące przedmiotem niniejszej sprawy ogranicza możliwość oferowania przez innych dystrybutorów niższych cen i wyższej jakości, a tym samym narzuca ograniczenie konkurencji ze względu na cel.

W przedmiocie liczby sprawców

- 14 **Skarżąca** podnosi, że w celu stwierdzenia naruszenia zaskarżona decyzja powinna była określić liczbę podmiotów uczestniczących w naruszeniu. Biorąc pod uwagę, że w zaskarżonej decyzji nie uznano dystrybutorów za winnych naruszenia, stwierdzono w niej, że w naruszeniu uczestniczył tylko jeden podmiot. Aby jednak stwierdzić istnienie kartelu, Rada powinna była wskazać co najmniej dwa podmioty uczestniczące w naruszeniu. Radzie nie przysługuje zakres uznania w przedmiocie stwierdzenia odpowiedzialności za czyny niezgodne z prawem. Ponadto sporna klauzula nie została dystrybutorom narzucona, w szczególności biorąc pod uwagę, że mieli oni większy w niej interes niż skarżąca.
- 15 **Rada** uważa, że miała prawo nie obciążyć dystrybutorów odpowiedzialnością za kartel, ponieważ nie uczestniczyli oni aktywnie w zawarciu spornej umowy, a ich siła negocjacyjna w stosunku do skarżącej była niewielka. Jej zdaniem, aby stwierdzić naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o konkurencji, nie jest konieczne obciążenie odpowiedzialnością wszystkich uczestników kartelu. Rada zakończyła postępowanie przeciwko dystrybutorom nie dlatego, że ich zachowanie nie świadczyło o naruszeniu tego przepisu, lecz ze względów praktycznych.

W przedmiocie definicji rynku właściwego i udziału w rynku

- 16 **Skarżąca** twierdzi, że Rada, wbrew przepisom, logice i własnym wnioskowi dotyczącym porozumień wertykalnych, zdefiniowała jednolity rynek, na którym działają zarówno skarżąca (poziom hurtowy), jak i jej dystrybutorzy (poziom detaliczny). Jest to jej zdaniem podstawowy błąd w definicji właściwego rynku produktowego. Rynek właściwy ma zasadnicze znaczenie, ponieważ Rada powinna była ocenić możliwość zastosowania wyłączeń przewidzianych w dekrety nr 797.
- 17 **Rada** twierdzi, że definicja rynku właściwego nie miała znaczenia dla celów zgodności z prawem zaskarżonej decyzji, ponieważ omawiany kartel nie został zwolniony na mocy dekretu nr 797 nie dlatego, że przekroczone zostały progi udziału w rynku określone w przepisach tego dekretu, lecz dlatego, że pociągał on za sobą ograniczenie konkurencji ze względu na cel.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 18 Sąd odsyłający wskazuje, że sporna umowa będąca przedmiotem postępowania głównego nie może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ponieważ jednak obowiązujący przepis krajowy, a mianowicie art. 11 ust. 1 ustawy o konkurencji, zapewnia takie same ramy prawne jak art. 101 ust. 1 TFUE, należy unikać przyjęcia na Łotwie odmiennego kryterium w zakresie stwierdzania porozumień wertykalnych.
- 19 W związku z tym na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności wyroku *Allianz Hungária Biztosító i in.* (C-32/11, EU:C:2013:160) pkt 20, sąd odsyłający stwierdził, że istnienie podstawy prawnej dla przedłożenia pytań prejudycjalnych w celu ustalenia, czy charakter umowy takiej jak będąca przedmiotem postępowania głównego (która przewiduje, że w przypadku zarejestrowanych potencjalnych transakcji dystrybutor, który zarejestrował transakcję wcześniej, korzysta z pierwszeństwa do przeprowadzenia procesu sprzedaży z danym użytkownikiem końcowym, chyba że ten ostatni wyrazi sprzeciw, a korzyść ta trwa przez okres sześciu miesięcy od zarejestrowania potencjalnej transakcji), prowadzi do wniosku, że taka umowa, obiektywnie rzecz biorąc, ma na celu zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji na rynku.